

No 27 (2018)

P.2

The scientific heritage

(Budapest, Hungary)

The journal is registered and published in Hungary.

The journal publishes scientific studies, reports and reports about achievements in different scientific fields. Journal is published in English, Hungarian, Polish, Russian, Ukrainian, German and French.

Articles are accepted each month. Frequency: 12 issues per year.

Format - A4

ISSN 9215 — 0365

All articles are reviewed

Free access to the electronic version of journal

Edition of journal does not carry responsibility for the materials published in a journal. Sending the article to the editorial the author confirms it's uniqueness and takes full responsibility for possible consequences for breaking copyright laws

Chief editor: Biro Krisztian

Managing editor: Khavash Bernat

- Gridchina Olga - Ph.D., Head of the Department of Industrial Management and Logistics (Moscow, Russian Federation)
- Singula Aleksandra - Professor, Department of Organization and Management at the University of Zagreb (Zagreb, Croatia)
- Bogdanov Dmitrij - Ph.D., candidate of pedagogical sciences, managing the laboratory (Kiev, Ukraine)
- Chukurov Valeriy - Doctor of Biological Sciences, Head of the Department of Biochemistry of the Faculty of Physics, Mathematics and Natural Sciences (Minsk, Republic of Belarus)
- Torok Dezso - Doctor of Chemistry, professor, Head of the Department of Organic Chemistry (Budapest, Hungary)
- Filipiak Pawel - doctor of political sciences, pro-rector on a management by a property complex and to the public relations (Gdansk, Poland)
- Flater Karl - Doctor of legal sciences, managing the department of theory and history of the state and legal (Koln, Germany)
- Yakushev Vasilij - Candidate of engineering sciences, associate professor of department of higher mathematics (Moscow, Russian Federation)
- Bence Orban - Doctor of sociological sciences, professor of department of philosophy of religion and religious studies (Miskolc, Hungary)
- Feld Ella - Doctor of historical sciences, managing the department of historical informatics, scientific leader of Center of economic history historical faculty (Dresden, Germany)
- Owczarek Zbigniew - Doctor of philological sciences (Warsaw, Poland)
- Shashkov Oleg - Candidate of economic sciences, associate professor of department (St. Petersburg, Russian Federation)

«The scientific heritage»

Editorial board address: Budapest, Kossuth Lajos utca 84,1204

E-mail: public@tsh-journal.com

Web: www.tsh-journal.com

CONTENT

HISTORICAL SCIENCES

Kharlamov M.I.

THE WORK OF SIX-MONTH TRAINING COURSES FIRE INDUSTRY MANAGERS OF SUPREME COUNCIL NATIONAL ECONOMY OF USSR (1927-1934)..... 3

JURIDICAL SCIENCES

Bocharova N.V.

CONSTITUTIONAL REGULATION IN THE INTERNET ERA AND HIGH TECHNOLOGIES (MODERN US EXPERIENCE) 6

Dragan O.

EXECUTION OF COURT DECISIONS ABOUT SECURITY OF CLAIM WHEN PROSECUTORS PERFORM THE CONSTITUTIONAL FUNCTION OF REPRESENTING THE INTERESTS OF THE STATE IN COURTS 9

Ognerubov N.A.

ON THE ISSUE OF CRIMINAL LAW PROTECTION OF THE RIGHT OF AN EMBRYO TO LIFE IN THE CONTEXT OF DETERMINING THE MOMENT OF ITS BEGINNING 13

Tikhomirova S.V.

THE GAPS IN CIVIL LEGISLATION OF THE RUSSIAN FEDERATION 15

PEDAGOGICAL SCIENCES

Anishina N.

THE USE OF INFORMATION AND COMMUNICATION TECHNOLOGIES IN THE WORK OF A SPEECH THERAPIST 18

Barinova L.V., Pleteneva I.F.

COLLABORATION OF TEACHERS AND PARENTS AT RUSSIAN SCHOOLS OF THE XIX CENTURY 21

Mykhailenko O.

THE SUBSYSTEM OF EXERCISES ON FORMING THE STRATEGIC COMPETENCE IN UNILATERAL TRANSLATION IN ENGLISH OF BUSINESS CORRESPONDENCE 23

Rebrova H.

EVALUATION CRITERIA AND INDICATORS OF FUTURE TEACHERS' OF HUMANITARIAN SPECIALTIES ECONOMIC CULTURE 27

Savchuk T.P.

PHYSIOLOGICAL INDICATORS - IMPORTANT FUNCTIONS OF THE FUNCTIONAL STATE OF THE MEDICAL HIGH SCHOOL 31

Tymofiychuk I.R.

ADAPTATION OF FOREIGN STUDENTS TO MEDICAL UNIVERSITY UKRAINIAN SOCIO-CULTURAL ENVIRONMENT 33

PHILOLOGICAL SCIENCES

Buyakova E.F.

THE PECULIAR FEATURES OF BRITISH FAIRY TALES 36

Martyniv O.M.

THE PROBLEM OF THE SPECIFIC CONSTRUCTION OF ONOMASIOLOGICAL STRUCTURE OF PHRASEOLOGICAL UNITS IN THE GERMAN LANGUAGE WITH THE SOUND COMPONENT 37

Khazhokova E.A.

INTERPRETATION OF LINGUISTIC PROPERTIES OF ALLUSIVE ANTHROPONYMS G.MUSSO'S NOVEL «CALL FROM AN ANGEL» 46

Chetaikina V.V.

FUNCTIONS OF BIBLICAL EXPRESSIONS IN STRATEGIES AND TACTICS REALIZATION IN AMERICAN PRESIDENTIAL DISCOURSE OF XVIII-XIX CENTURIES 48

PSYCHOLOGICAL SCIENCES

Pisarkina E.V.

BLOCKS AND DIMENSIONS OF THE INFORMATION METABOLISM MODEL AND THEIR APPLICATION IN THE PEDAGOGICAL PROCESS 52

HISTORICAL SCIENCES

РОБОТА ШЕСТИМІСЯЧНИХ КУРСІВ ПІДВИЩЕННЯ КВАЛІФІКАЦІЇ ПОЖЕЖНИХ КЕРІВНИКІВ ПРОМИСЛОВИХ ПІДПРИЄМСТВ ВИЩОЇ РАДИ НАРОДНОГО ГОСПОДАРСТВА УСРР (1927-1934 Р.)

Харламов М.І.

кандидат історичних наук, доцент кафедри соціальних і гуманітарних дисциплін Національного університету цивільного захисту України (м. Харків), доцент.

THE WORK OF SIX-MONTH TRAINING COURSES FIRE INDUSTRY MANAGERS OF SUPREME COUNCIL NATIONAL ECONOMY OF USSR (1927-1934).

Kharlamov M.I.

Ph.D. (historical sciences), Associate Professor of department of social and humanitarian disciplines of the National university of civil protection of Ukraine (c. Kharkiv), Associate Professor.

Анотація

В статті досліджуються питання роботи українських шестимісячних курсів підвищення кваліфікації пожежних керівників промислових підприємств ВРНГ УСРР з 1927 по 1934 рік. Характеризуються особливості створення курсів, специфіка навчальних програм та дисциплін.

Abstract

The article investigates the issues of Ukrainian six-month training courses for fire managers of industrial enterprises of SCNE USSR from 1927 to 1934. Characterized by features create courses, specific training programmes and disciplines.

Ключові слова: шестимісячні курси, дисципліни, навчання, пожежні керівники, промислові підприємства, пожежі, викладачі.

Keywords: six-month courses, disciplines, training, fire managers, industrial enterprises, fire, teachers.

На теперішній час сучасні науковці досліджують питання професійної освіти міжвоєнного періоду достатньо активно. Однак, як зазначалося автором у попередніх роботах, дослідники оминають у своїх роботах історичні питання розвитку пожежної справи, в тому числі аспекти професійної пожежної освіти 1920-х – 1930-х років. Необхідно сказати, що окремі роботи авторів Богун Л.В.[1], Томіленко А.Г. [3] торкаються питань пожежної освіти досліджуваного періоду, однак аналіз роботи шестимісячних курсів підвищення кваліфікації пожежних керівників промислових підприємств ВРНГ УСРР досі не проводився. Автор ставить перед собою завдання у даній роботі розкриття особливості роботи шестимісячних курсів підвищення кваліфікації пожежних керівників промпідприємств ВРНГ УСРР у 1927-1934 роках.

Великий масив архівних джерел з вищезазначених питань ще не вводився у науковий обіг, таким чином ми маємо змогу довести до наукової спільноти України нову інформацію, де в чому з інших позицій оцінити події, що відбувалися в нашій країні у сфері професійної освіти пожежних 70-80 років тому. На нашу думку, питання професійної освіти пожежних на території України у 1920-1930-х роках мають наукову актуальність, в тому числі і з огляду на зростаючу популярність історії силових відомств та історії освіти. Метою даної статті є розгляд особливостей роботи шестимісячних курсів підвищення кваліфікації пожежних керівників промпідприємств ВРНГ УСРР у 1927-1934 роках.

1927 року в Україні не було шестимісячних курсів підвищення кваліфікації пожежних керівників

промислових підприємств. Але українська промисловість вимагала підвищення рівня кваліфікації керівників промислових підприємств України, в тому числі і пожежних працівників. Так рішенням ВРНГ УСРР від 8 січня 1927 року у м. Харків були організовані шестимісячні курси з підвищення кваліфікації відповідальних пожежних робітників підприємств промисловості України. На курси було прийнято 50 осіб. Згідно угоди між Харківським відділом комунального господарства НКВС УСРР та пожежної охорони ВРНГ УСРР з 19 липня 1927 року для курсів було надано приміщення та пожежний реманент Шевченківської пожежної частини Харкова для розміщення шестимісячних курсів [2, с. 8].

Народний комісаріат внутрішніх справ НКВС УСРР 8 січня 1927 року затвердив Положення про шестимісячні курси підвищення кваліфікації пожежних керівників промислових підприємств ВРНГ Української республіки. В адміністративно-навчальному аспекті курси підпорядковувалися Харківській обласній інспектурі народної освіти, а в адміністративно-господарчому - Вищій Раді Народного Господарства УСРР. Начальником шестимісячних курсів було призначено Григорія Федоровича Ковалюха. [2, с. 9].

Заняття на курсах розпочалися з 1 квітня 1928 року. Предмети, що викладалися на курсах можна умовно поділити на три блоки. Перший блок дисциплін – практичні пожежні дисципліни (основи будівельного мистецтва та вогнетривкого будівництва, водопостачання, облаштування пожежних машин та пожежного знаряддя, пожежна практика та

пожежне виховання, пожежна тактика, основи іпологиї, медична допомога, практичні роботи у майстернях), точні теоретичні дисципліни (математика, фізика, хімія, графічна грамота), соціально-гуманітарні дисципліни (суспільствознавство, пожежне законодавство, основи страхування, повітряний напад та протиповітряна оборона).

Розглянемо особливості навчальних дисциплін блоку практичних пожежних предметів. На дисципліні «Основи будівельного мистецтва та вогнетривкого будівництва» на перших заняттях розглядали технічне та суспільне значення будівництва; види будівництва та основні матеріали; джерела силовини та її значення в будівництві; основні властивості будматеріалів – твердість, стійкість до кліматичних та атмосферних впливів; найголовніші силікати – кварц, вуглекислі мінерали – вугляне вапно, кальцит, доломіт; сірчані мінерали – сірка вапняна (гіпс), алебастр; вулканічні породи – граніт, гнейс, сієніт, базальт; сипучі породи – пісок, глина, ґрунти тощо.

Звичайно, що на шестимісячних курсах підвищення кваліфікації пожежних керівників не могли не вивчати пожежний транспорт, або як його називають пожежні – «пожежний хід». Так характеризувалися загальні умови, яким мав відповідати пожежний транспорт. У місті існував міський пожежний обоз (кінний, «лінійка», «газовка», фургон, піногон, трубо-бочковий і трубо-лінійний (мали механічну драбину та партрубу), автомобільний (автолінійка, автогазолінійка, автонасос, автопіногон, допоміжні ходи, автокарети, автоцистерни)). Сільський кінний обоз міг бути трубним, трубо-бочковим, багровим та бочковим. Існував також ручний пожежний обоз (сільський, заводський, залізничний), пожежні плавучі засоби, пожежні потяги та пожежні дрезини [4, арк. 58]. Вищезгадані знання у будь-якому випадку стали б у пригоді пожежному керівникові підприємства, тому їх якості приділялося достатньо уваги.

Наступною дисципліною практично-пожежного циклу курсів було – «Водопостачання». Без налагодженого постачання води до міст і селищ будь-які зусилля пожежних були б марним, тому, авжеж, пожежні вивчали проблеми водопостачання

Ще однією дисципліною з циклу професійної практичної підготовки пожежних була «Пожежна тактика». Вона поділялася на чотири розділи: 1. Загальні правила гасіння пожеж. 2. Конкретні правила гасіння пожеж. 3. Надання допомоги пожежними командами при інших різноманітних лихах та нещасних випадках. 4. Рішення тактичних завдань в аудиторії.

Цікавою та особливою дисципліною практичного блоку була «Пожежна практика та пожежне виховання». Необхідним предметом практичного блоку шестимісячних курсів була «Іпология», тобто наука про коней. В рамках цієї невеликої за обсягом дисципліни вивчали анатомію коней (структуру кісток, тканин, хрящів, зчленувань, внутрішніх органів, нервової системи), фізіологію коней (залози, рефлексії, кровообіг, травлення, системи виділення та дихання), догляд за кінями (їх колір, визначення

віку по зубах, вибір коней), терапію коней (попередні заходи до прибуття ветеринара, хвороби органів травлення, заразні хвороби). Останньою дисципліною з циклу професійної практичної підготовки була «Медична допомога».

Другий цикл шестимісячних курсів підвищення кваліфікації пожежних керівників промислових підприємств ВРНГ УСРР складався з точних теоретичних дисциплін: математики, графічної грамоти, фізики та хімії.

Третій блок предметів курсів пожежних керівників підприємств торкався соціальних і гуманітарних питань, складався з суспільствознавства, пожежного законодавства, основ страхування, дисципліни «Повітряний напад та протиповітряна оборона».

Викладач в межах 11 занять дисципліни «Суспільствознавство» мав довести до учнів наступну інформацію про сутність «капіталістичної експлуатації», а саме, що таке: необхідний та додатковий робочий час, необхідний та додатковий продукт, додаткова вартість, норми додаткової вартості, капітал та його елементи (постійний та перемінний капітал, основний та оборотний), форми капіталу (грошовий, товарний, промисловий); засоби виробництва, поняття капіталіст та пролетарій, способи збільшення кількості додаткової вартості (абсолютна та відносна додаткова вартість); ознаки капіталізму, класи у капіталістичному суспільстві, боротьба між робітниками та капіталістами, сила капіталістичної держави та його зброя: армія, поліція, жандармерія, суд та тюрми, локауті, церква, школа, преса; проблема ринків, світова війна, загострення протиріч капіталізму, імперіалізм та мілітаризм, підготовка нової війни тощо [4, арк. 71].

Природно, що для керівників пожежної справи дуже важливим було законодавство у цій галузі і на курсах викладали предмет «Пожежне законодавство». На лекціях слухачам курсів розповідали про законодавчі акти у галузі пожежної безпеки на територіях, які займав СРСР у стародавні часи (від періоду існування Київської Русі до 1918 року). Більш детально розбирали перші закони протипожежної охорони більшовицького режиму (декрет «Про заходи боротьби з вогнем» 1918 року, закони пожежно-страхового відділу, декрети РНК РРФСР та УСРР про передання загального керівництва пожежною справою до наркоматів внутрішніх справ, про трудову пожежну повинність, про надзвичайну протипожежну комісію УСРР).

Курс «Основи страхової справи» також входив до програми навчання учнів курсів підвищення кваліфікації пожежних керівників. Він складався з шести лекцій, на яких викладалося наступне: економіка та організація страхування (небезпеки господарської діяльності людини чи колективу та їх характер, суб'єктивні та об'єктивні небезпеки (превенція, репресія та страхування), види страхування (особове, майнове, за видом небезпеки), принципи страхування, організація страхування (взаємне, акційне, земське, державне страхування), обов'язкове окладне, обов'язкове неокладне та добровільне страхування; правнича структура страхування;

суб'єкти та об'єкти страхового договору, іменні списки та об'єкти, страхова вартість, страхова сума та премія, втрата та відшкодування премії, права та обов'язки страхувача і страхувальника, страхування за генеральними полісами; перестраховування, державне й кооперативне страхування в СРСР, організаційна структура страхових органів в СРСР, фінанси Держстраху) [4, арк. 56].

У дисципліні «Повітряний напад та протиповітряна оборона», що вивчалася на курсах відвідувачі лекцій та практичних занять дізнавалися про: роль та значення тилу у сучасній війні, оцінку промислових об'єктів з точки зору протиповітряної оборони, засоби та способи повітряного нападу, літаки (їх типи, обладнання, озброєння, тактика бою тощо), бойові отруйні речовини (їх характеристика, зберігання), повітряно-хімічну оборону (організацію протиповітряної оборони, засоби з очищення від отруйних речовин, груповий захист людей тощо) [4, арк. 77 (зв)]. Слід сказати, що усі предмети були закріплені за певними викладачами – фахівцями своєї справи, з досвідом роботи, що було відзначено у їх персональних анкетах. Вони були кваліфікованими працівниками Центрального управління пожежної охорони наркомату комунального господарства УСРР та Управління пожежної охорони відділу комунального господарства м. Харків.

Навчальною базою для проведення занять були учбові приміщення пожежних частин м. Харків, практичні заняття проводилися на об'єктах народного господарства, будинках, недобудовах тощо. Перший випуск шестимісячних курсів підвищення кваліфікації пожежних керівників ВРНГ УСРР відбувся 29 вересня 1928 року. Про що ми дізнаємося з посвідчення про успішне закінчення курсів Сигала Олександра Петровича. [5, арк. 128]. Усі 55 випускників були направлені на роботу у пожежні частини міст та промислових підприємств України. Шестимісячні курси підвищення кваліфікації пожежних керівників подібні курсам у м. Харків були відкриті у 1932 році у м. Сталіно (Донецьк). На них навчалися 25 курсантів. Схожі курси

для молодшого командного складу пожежних команд великих підприємств були відкриті у 1932 році об'єднаннями «Союзмука» та «Заготзерно» з підготовкою 25 курсантів без відриву від виробництва [3, с. 80]. Таким чином, слід сказати, що шестимісячні курси підвищення пожежної кваліфікації керівників пожежних команд підприємств України сприяли покращенню пожежної безпеки у промисловості, про що свідчить зменшення кількості пожеж на фабриках та заводах у 1929 – 1934 роках.

Список літератури

1. Богун Л.В. Вищі навчальні заклади ДСНС України: історія створення, особливості розвитку та етапи становлення: Дис. канд. іст. наук: 07.00.01. – Історія України, 2016. – 254 с.;
2. Ключ П.П., Палюх В. Г., Пустомельник В.П. Кузница огнеборцев: Очерк истории Харьковского института противопожарной безопасности. К 70-летию со дня основания. / П.П. Ключ, В.Г. Палюх, В.П. Пустомельник. – Харьков: Фолио, 1998. – 272 с.;
3. Томіленко А.Г. Підготовка кадрів у галузі пожежної безпеки в Україні у 20-30-х роках ХХ століття. / А.Г. Томіленко // Збірник наукових праць «Гуманітарний вісник ЧДТУ». – 2016. – № 25. – Вип. 9. – с. 75 – 83.;
4. Центральний державний архів вищих органів влади і управління України (ЦДАВО України). Ф. 34. Вища Рада Народного Господарства УСРР, оп. 13., спр. 651. Короткотермінові пожежні курси при ВРНГ УСРР. Програми та анкети лекторів. 1928-1929 р.. – 79 арк.
5. Центральний державний архів вищих органів влади і управління України (ЦДАВО України). Ф. 4532. Управління начальника воєнізованої охорони Українського промислового округу, оп. 2., спр. 65. Анкети, посвідчення та список курсантів Всеукраїнського пожежного технікуму. Квітень 1930 р. – вересень 1930 р. – 143 арк.